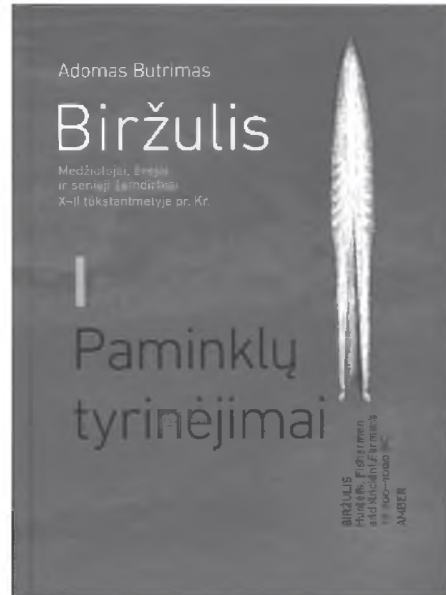

VDA Architektūros katedros absolventai. 2019
Sudarytojai D. Rudokienė, J. Balkevičius

Jau tradiciniu tapęs informacinis leidinys, kuriame supažindinama su šių metų VDA absolventų architektų – 24 bakalaurų ir 5 magistrų – baigiamaisiais darbais ir jų vadovais.

Adomas Butrimas
Biržulis. Medžiotojai, žvejai ir senieji žemdirbiai X–II tūkstantmetyje pr. Kr. T. I. Paminklų tyrinėjimai. V., 2019
Dailininkas Martynas Gintalas

Monografija, kurioje apžvelgiami ilgus dešimtmečius trukę didžiausio ir seniausio žemdirbių – Biržulio ežero komplekso akmenis amžiaus archeologinių paminklų lauko ir laboratoriniai tyrinėjimai. Bandoma parodyti kaip pamažu į šiuos tyrimus įsitraukė ne tik Lietuvos mokslininkai, bet ir jų kolegės iš Europos ir viso pasaulio, kaip sparti technologijų, tyrimų metodų plėtotė leidžia į seniau tyrinėtus paminklus pažvelgti visai naujai, atskleidžia daug gilnesnį ir platesnį požiūrį į seniausią istoriją. Leidinys gausiai iliustruotas žemėlapiais, schemomis, archeologinių radinių piešiniais ir nuotraukomis, per kelis dešimtmečius nusitęsusių archeologinių kasinėjimų nuotraukomis.

Karolina Jakaitė
Šaltojo karo kapsulė. Lietuvių dizainas Londono 1968. Vieno paviljono istorija. V., 2019
Dailininkė Laura Grigaliūnaitė

Monografija, kurioje nagrinėjamas 1968 m. Londono *Earls Court* parodų centre, Sovietų Sąjungos pramonės ir prekybos parodos metu veikęs Lietuvos paviljonas (jo autoriai architektas Tadas Baginskas ir vitražistas Algimantas Stoškus). Knygoje publikuojama per 200 iliustracijų ir minima per 100 Lietuvos dainų kūrėjų vardų. Tai daugiaplaniškas ir daugiapakopė istorija, perteikianti autorių intencijas ir sudėtingas laikmečio aplinkybes, sovietinės propagandos absurdiškumą, Šaltojo karo lenktynių įtampas, uždaro visuomenės ir vizionieriškų dizaino projektų izoliuotumą, kurį knygos autorė įvardija „kapsulės“ metafora.

Nidos meno kolonija. Apie linijas ir ritualus Nida Art Colony. On Lines & Rituals. V., 2019
Sudarytojas Vytautas Michelkevičius
Dailininkas Tadas Karpavičius

Naujas VDA Nidos meno kolonijos žurnalo numeris, kuriame išsamiai supažindinama su NMK veikla 2017–2018 m. (rezidentai, parodos, simpoziumai, paskaitos, performansai, dizaino studentų praktikos ir kt.).

Grafikas, VDA Garbės daktaras Stasys Eidrigėvičius (g. 1949 07 24). 2019. V. Jankausko nuotr.

Trumpai • Šią vasarą Klaipėdoje (Melnragėje) vyko tarptautinė Vilniaus dailės akademijos jaunųjų sienos tapytojų kūrybinė stovykla „The Baltic Wild Walls“ („Baltų kultūra miesto sienose“). 20 skirtingų autorių iš Lietuvos ir Latvijos, dirbančių įvairia gatvės meno, poparto, siurrealizmo bei realizmo stilistika, ant apieisto sandėlio sienos kūrė pajūrio mitologiją ir uosto tapatybę apjungiančią kompoziciją. Sienų tapybos kūrinys buvo atidengtas paskutinį šios vasaros savaitę kaip „Klaipėdos jaunimo savaitės“ renginių programos dalis • Rugsėjo 22 d. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje pristatyta knyga „X, Y, Z“. Tai, ko gero, pirmasis Lietuvoje profesionaliai parengtas dvikalbis, iš praktikų ir teorikų straipsnių apie šiuolaikinę tipografiką sudarytas leidinys (sudarytoja prof. Aušra Lisauskienė). Jo atsiradimą paskatino 2017 m. įvykusi tarptautinė tipografikos bienalė „Keliaujančios raidės“, kurios tikslas buvo pristatyti skirtingų pasaulio šalių grafikos ir tipografikos dizainerių, menininkų inovatyvų požiūrį į rašto meną • Rugsėjo 17–19 d. vicinintelės Lietuvoje metalo meno ir juvelyrikos programos, vykdomos VDA Tėlių fakultete, studentai galėjo pasinaudoti išskirtine proga dalyvauti Ruudt Peters kūrybinės dirbtuvės „Face“ („Veidas“). Dirbtuvių metu Nyderlandų juvelyras suteikė galimybę jauniems Akademijos menininkams pažinti save – parodyti autentišką savo kaip kūrėjo veidą, atskleisti savo potencialą ir rasti vizualią kalbą, taip formuojant unikalų kūrybinės išraiškos stilių • Prof. dr. Adomas Butrimas ir dr. Marius Iršėnas rugsėjo 19–21 dienomis dalyvavo tarptautinėje konferencijoje „Mesolito dailė – abstrakcija, dekoras, prancšimas“ Hallės mieste, Vokietijoje ir skaitė prancšimą „Mobilioji medžiotojų–žvejų dailė Lietuvoje (10 500–4200 m. pr. Kr.)“ • VDA Kauno fakulteto Grafikos katedros antro kurso studentė Elona Čečytė-Elachi atidarė pirmąją personalinę parodą „100 / Elachi“. Taiskomosios grafikos studentės parodoje – 100 vietnetų 10x10 cm dydžio įvairiomis technikomis atliktų darbų. Paroda veiks iki spalio 30 d. VDA Kauno fakulteto Grafikos katedros I a. •

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.8(296) 2019 RUGSĖJIS

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS TARYBOJE

Rugsėjo 26 d. posėdyje svarstytas VDA Aukštųjų studijų fakulteto panaikinimas. Vilniaus dailės akademijos statuto 21 punkto 3 papunktis nurodo, kad VDA Taryba „<...> rektorius teikimu svarsto ir tvirtina Akademijos struktūrą ir jos pertvarkos planus“.

2019-09-20 Senato posėdyje Nr. S-2019-7 vienbalsiai patvirtinus nutarimą panaikinti Vilniaus dailės akademijos Aukštųjų studijų fakulteto statusą, Aukštųjų studijų fakulteto veiklas pavedant atlikti VDA Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Tėlių fakultetams, rektorė doc. Ieva Skauronė teikė VDA Tarybai siūlymą VDA struktūroje panaikinti VDA Aukštųjų studijų fakultetą (Senato posėdžio protokolo išrašas priscgtas).

Nutarta: Vadovaujantis Vilniaus dailės akademijos Statuto 21 punkto 3 papunkčiu, Senato 2019-09-22 Nr. S-2019-7 nutarimu Nr. S-2019-7/12 ir rektorės Ievos Skauronės teikimu, panaikinti Vilniaus dailės akademijos Aukštųjų studijų fakultetą.

SENATE

Rugsėjo 20 d. posėdyje dalyvavo 22 nariai. Pirmiausia Senato pirmininkė doc. Marija Marclionytė-Paliukė pasveikino naujas senato nares *ex officio* Rektorę doc. Ievą Skauronę ir Studijų prorektorę dr. Ievą Pleikienę. Pažymėjo, kad kol kas nėra Senato nario užimančio meno prorektorius vietą (*ex officio*) ir vieno nario, išrinkto nuo Vilniaus fakulteto. VDA Studentų atstovybės rugpjūčio 30 d. visuotinio susirinkimo nutarimu į Senatą buvo siūlomas naujai išrinktas VDA SA prezidentas Laurynas Vaitkus, tačiau rugsėjo 1 d. savo noru jis buvo išleistas akademinių atostogų, o pagal VDA Statutą Senato nariu negali būti studentas pertraukęs studijas.

Po to prorektorė studijoms dr. Ieva Pleikienė supažindino su svarbiausiais stojamųjų egzaminų į VDA skaičiais pagal LAMA BPO duomenis, pažymėjo į kiekvieną katedrą visuose fakultetuose įstojusių skaičius ir paminėjo programas į kurias nebuvo užimtos visos vietos: bakalauro studijose nesulaukus pagidaujančių stoti į Tekstilės programą Kauno fakultete LAMA BPO sistemoje stojimas į programą buvo uždarytas, Tekstilė Vilniuje nesurinko 3, Metalas Tėliuose – 3, Skulptūra Tėliuose – 1, magistro studijose Dailės istorija ir teorija – 1 studento. Tėlių fakultetas pirmą kartą paskelbė priėmimą ir surinko studentus į naują magistrantūros programą *Taikomasis menas*. Dailės istorijos ir teorijos programa 2018 m. nesurinko rentabilios grupės, o 2019 m. priėmė 19 studentų į valstybės finansuojamas vietas. Pagal bendrojo priėmimo duomenis 2019 m. VDA pasirašė 314 sutarčių (2018 m. – 316), pagal įstojusiųjų sudėtį į VDA priimta 245 valstybės finansuojami studentai, 69 – valstybės nefinansuojami. Su VDA sutartis 2019 m. pasirašė 31 šimtūkininkas (2018 m. – 26).

Pasisakė: M. Marclionytė-Paliukė, R. Rimkūnas, I. Skauronė, J. Audėjaitis, pasidalinę savo patirtimi ir stojamųjų metu iškilusiais klausimais ir problemomis apie dvejų dalių stojamųjų egzaminų rengimo pavasarį ir rudnį privalumus ir trūkumus, dvejų dalių egzaminų vertinimo objektyvumą, LAMA BPO reikalavimus dėl gimnazijų atestatų balų, didžiausias problemas trukdančias susirinkti gabiausias menui studentus. Buvo paminėti siūlymai stambinti programas ir skelbti priėmimą, pavyzdžiui, į apjungtą programą *Vizualusis menas*, pasidalinta gerąja Dailės tyros ir kuratorystės programos vadovų patirtimi, surenkant didesnį stojančiųjų skaičių. Siūlyta susikaupusius klausimus pirmiausia išdiskutuoti Senato studijų komitete, o vėliau teikti svarstyti bendrame Senato posėdyje.

Svarstytas VDA Aukštųjų studijų fakulteto statuso naikinimas. Rektorė doc. I. Skauronė, pristatydama šį klausimą, pažymėjo, kad pagal sumanymą ASF turėjo administruoti visas magistro studijų programas, tačiau realybėje ASF veikla neapima visų VDA geografinių padalinių. Ji dubliuoja VDA Vilniaus fakulteto veiklą, todėl ASF funkcija – peretklinė. Dėl to apsunkinamas VDA studijų administravimas ir cikvojami VDA žmogiškieji ir finansiniai ištekliai. Rektorė supažindino su 2019 m. rugsėjo 11 d. Rektorato posėdžio nutarimu, kuriame siūloma panaikinti VDA Aukštųjų studijų

Iš orientacinės savaitės Vilniaus fakultete. Pirmakursiai iš atminties piešia rektorės portretą. V. Jankausko nuotr.

fakulteto statusą, Aukštųjų studijų fakulteto veiklas pavedant atlikti VDA Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Tėlių fakultetams.

Pasisakė: Senato pirmininkė doc. M. Marclionytė-Paliukė, Kauno fakulteto dekanas prof. J. Audėjaitis, Klaipėdos fakulteto dekanas prof. Alvydas Klimas, Rektorės pavaduotojas ūkio reikalams Virgilijus Kirciulis, pažymėjo, kad panaikinus ASF statusą fakultetų veikla nenukentėtų, o tik būtų mažiau maišytas. Nutarta: vadovaujantis Vilniaus dailės akademijos Statuto 39 punkto 13 papunkčiu, pagal kurį Senatas „suteikia ir panaikina akademiniams padaliniais kamieninio padalinio statusą <...>, ir 65 punktu, pagal kurį „<...> Akademiniai kamieniniai padaliniai yra fakultetas <...>, ir 2019 m. rugsėjo 11 d. Rektorato posėdžio R-3(13) nutarimu Nr. 2, ir dėl žemiau išvardintų priežasčių:

a) ASF funkcija – peretklinė, nes dubliuoja VDA Vilniaus fakulteto veiklą. Dėl to apsunkinamas VDA studijų administravimas ir cikvojami VDA žmogiškieji ir finansiniai ištekliai;

b) ASF veikla neapima visų VDA geografinių padalinių, nors pagal sumanymą turėtų administruoti visas magistro studijų programas;

panaikinti Vilniaus dailės akademijos Aukštųjų studijų fakulteto statusą, Aukštųjų studijų fakulteto veiklas pavedant atlikti VDA Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Tėlių fakultetams.

Svarstytas VDA architektūros, dailės ir dizaino mokyklos (ADDAM) veiklos nuostatų pakeitimų tvirtinimas. Kauno fakulteto dekanas prof. Jonas Audėjaitis, atkreipęs dėmesį į ADDAM veiklos svarbą ir didelį populiarumą Kauno fakultete, pažymėjo, kad anksčiau priimtuose nuostatuose nebuvo atspindėta daug, ypač regioninių fakultetų, veiklos aspektų ir išsamiai pataikė siūlomus pakeitimus.

Prof. Rolandas Rimkūnas taip pat pabrėžė ADDAM veiklos Kauno fakultete reikalingumą ir naudą ir būsimiems stojantiems, ir fakulteto dėstytojams, ir tiems mokyklos lankytojams, kurie ją lanko savo bendram ugdymui.

Klaipėdos fakulteto dekanas prof. A. Klimas, Tėlių fakulteto dekanas doc. Ramūnas Banys, prof. Aušra Lisauskienė pateikė klausimų dėl išklaustų kursų valandų skaičiaus, klausytojams išduodamų pažymėjimų formuluočių, finansinių sąmatų sudarymo, lėšų panaudojimo apskaitos, pažymėjo, kad kai kurios formulotės neapima ar netinkamos visiems fakultetams, todėl siūlė klausimą papildomai aptarti Senato studijų komitete. Nutarta: VDA ADDAM veiklos nuostatų projektą su siūlomais redakciniais pataisymais apsvarstyti Senato Studijų komitete ir teikti tvirtinti kitame Senato posėdyje.

Posėdžio pabaigoje prorektorė studijoms dr. I. Pleikienė informavo, kad UNESCO kultūros vadybos ir politikos katedra dėl neakredituotų programų baigia savo veiklą. Likusiems keletui magistrų, grįžusių po akademinių atostogų, bus sudarytos sąlygos baigti studijas, o katedros patalpos perdalinamos kitoms katedroms.

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Liepa

- 1 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Gabrielės Krulytės tapybos paroda „Begalybės“
 2 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Diletos Deike paroda „Pauzė tarp krup-telėjimų“
 3 d. „Lauko ekspozicijoje“ atidaroma Luko Šilinsko keramikos paroda „Tiltai“
 16–31 d. Galerijoje „Artifex“ vyksta POP-UP mugė
 17 d. Profesorėi Virginijai Idzelytei – 70
 24 d. LDS galerijoje atidaroma tapybos paroda, skirta VDA profesoriaus Augustino Savicko 100-mečiui paminėti „Augustinas Savickas ir mokiniai“

Rugpjūtis

- 1 d. „Titanike“ atidaroma Dano Aleksos paroda „Paskutinė skulptūra – S355JR“ ir Arūnės Tornau paroda „Netvarios būsenos“
 4–11 d. Nidos meno kolonijoje vyksta paveldosaugos vasaros mokykla „Kultūriniai kraštovaizdžiai“
 14 d. Telsių galerijoje atidaroma Vytauto Povilaičio (1927–2009) paroda „Laisvės link“
 20 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Renatos Heredia, Gretos Janulytės ir Igno Rudžio paroda „Mylėk–Sportuok–Tikėk“
 29 d. „Titanike“ atidaroma Telsių fakulteto dėstytojų kūrybos paroda „Geriausį laiką“

Rugsėjis

- „Gobis/Lauko ekspozicijoje“ keramikos parodiniame paviljone veikia Aistės Kalvelytės, Monikos Gedrimaitės ir Mingailės Mikelėnaitės keramikos paroda „Mus jungia jūra“
 1 d. Klaipėdos universitete atidaroma VDA ADDAM klausytojų darbų

paroda „Pradžią“

2 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Niujorke (JAV) gyvenančios menininkės Dianos Zabielaitytės paroda „Presence/In Flow“ („Tėkmėje“)

3 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Annelies Slabbynck paroda „The ImPerfect Body“/„NeTobulas Kūnas“

9 d. „Titanike“ atidaroma Imros Stanaitytės-Bazienės paroda „Gugingo sodas“

16 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Kęstučio Lupeikio paroda „Fragmentai: skylės, plokštumos ir ratilai“

17 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Justinos (Pinkis) Gražytės paroda „To be continued...“

20 d. Senato posėdis

23–27 d. Orientacinė savaitė Vilniaus fakulteto pirmakursiams

25 d. Nacionalinėje dailės galerijoje pristatoma Karolinos Jakaitės knyga „Šaltojo karo kapsulė. Lietuvių dizainas Londone 1968“

26 d. Tamošaičių galerijoje vyksta jau dešimtas menų ir kolekcinė vertybių aukcionas „Ars Via“

„Lauko ekspozicijoje“ veikia Paminklotvarkos katedros skulptūros specializacijos studentų darbų paroda

Panemunės pilyje veikia Andriaus Ermino paroda „Fragmentai“

Dano Aleksos parodos fragmentas

Diletos Deike parodoje

Kęstučio Lupeikio parodos fragmentas

Paminklotvarkos katedros parodoje

Knygos „Šaltojo karo kapsulė“ pristatymas

Arūnės Tornau parodoje „Netvarios būsenos“

Parodoje „To be continued...“

Telsių fakulteto dėstytojų kūrybos parodoje „Geriausį laiką“

Paroda „Iš vienos šaknies“

Justino Vienožinskio memorialiniame muziejuje (Dačiūnai, Rokiškio rajonas) šią vasarą veikia paroda „Iš vienos šaknies“, skirta pažymėti J. Vienožinskio 133-iasias gimimo metines. Parodoje buvo eksponuojami VDA Tapybos katedroje dirbusių ir dabar dirbančių dėstytojų ir darbuotojų tapybos darbai. Birželio 29 d. atidarant parodą jos kuratorius prof. Arvydas Šaltenis kalbėjo: „Su Sąjūdžiu Vilniaus dailės akademijos Tapybos katedroje garbingiausioje vietoje pasikabinome Justino Vienožinskio portretą. Jo, mūsų moderniosios tapybos tėvo, Kauno meno mokyklos įkūrėjo, didžio menininko ir pedagogo liūdnas, gal kiek rūstokas ir tarsi klausiantis žvilgsnis telydi mus ir mūsų studentus kur bepersikraustytų Tapybos katedra – per posėdžius, peržiūras, per studentų teorinius seminarus, paskaitas... Iš vienos šaknies esam, buvom, ir būsim, ir Vilniaus ir Kauno meno mokyklų jungties, ir kokie post post moderniausi laikai bebūtų, giluminė tapybos meno esmė ir jos mokymas išlieka tas pats. Justino Vienožinskio gyvenimas, kūryba ir pedagoginės pamokos aktualios mums ir šiandien“.

Parodos dalyviai: Justinas Vienožinskis, Antanas Gudaitis, Vladas Karatajus, Kostas Dereškevičius, Arvydas Šaltenis, Ričardas Povilas Vaitiekūnas, Kęstutis Zapkus, Algimantas Kuras, Vytautas Šerys, Petras Repšys, Ričardas Nemeikšis, Konstantinas Bogdanas, Viktoras Liutkus, Jonas Vaitiekūnas, Justinas Vaitiekūnas, Eglė Vertelkaitė, Agnė Kulbytė, Rima Blažytė, Eglė Karpavičiūtė, Konstantinas Gaitanži, Eglė Ulčickaitė, Alvydas Mandėika.

Mūsų inf.

AKADEMIJOS ŽMONĖS

Kolegos sveikina prof. Virginiją Idzelytę. Z. Gavulės nuotr.

Antanas Kmieliauskas

1932 03 08 – 2019 08 31

Dailininkas gimė Olendernėje, Alytaus rajone. Mokėsi Butrimonių pradžios mokykloje ir Jiezno gimnazijoje, tęsė mokslus Butrimonių progimnazijoje, aukso medaliu baigė Kauno vidurinę dailės mokyklą. LTSR valstybiniame dailės institute studijavo tapybą. 1957 m. baigęs studijas, dalyvavo parodose ir tais pačiais metais tapo LTSR dailininkų sąjungos nariu. 1960 m. už skulptūrą „Šv. Kristoforas“ iš dailininkų sąjungos pašalintas. Septintajame dešimtmetyje A. Kmieliauskas kūrė antkapines skulptūras pagal individualius užsakymus, 1962–1979 m. mokytojavo Vilniaus vaikų dailės mokykloje, nuo 1977 m. Dailės institute dėstė plastinę anatomiją ir piešimą. Nuo 1994 m. VDA profesorius. 1975 m. vėl priimtas į Dailininkų sąjungą.

A. Kmieliauskas buvo vienas universaliausių šiuolaikinių lietuvių dailininkų, nuo pat kūrybinio kelio pradžios tolygiai dirbęs skulptūros, grafikos, maldininkų tapybos ir freskos srityse. Kūrybinį kelią pradėjo sukurdamas šv. Juozapo skulptūrą Butrimonių bažnyčia. Nutapė portretų, peizažų, kompozicijų, religinės tematikos paveikslų. Įvaldęs originalią spalvotos grafikos techniką sukūrė 420 ekslibrisų bei lakštines grafikos darbų. Iškalė daugiau kaip 80 granito ir marmuro skulptūrų, nutapė apie 2000 kv. metrų freskų (žymiausias – knygynė „Littera“ ir Rektorius auloje Vilniaus universitete, Rainių Kančios koplyčioje). Nors sovietmečiu didžioji A. Kmieliausko kūrybos dalis, ypač religinė dailė, buvo ignoruojama, šiandien pripažįstame, kad ši savito bruožo kūryba, pagrįsta ir fundamentaliomis klasikinėmis, ir modernistinio Europos meno tradicijomis, yra reikšminga mūsų dailės ir apskritai lietuvių kultūros dalis.

1994 m. už Rainių Kančios koplyčios freskas A. Kmieliauskas įvertintas Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija, 2007 m. buvo apdovanotas LDK Gedimino ordino Riterio kryžiumi ir Popiežiaus Grigaliaus Didžiojo ordinu, 2008 m. – išrinktas Alytaus rajono garbės piliečiu. 2012 m. A. Kmieliauskui suteiktas LR Kultūros ministerijos garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk“. Už nuopelnus Vilniaus miestui ir gyvenimo kūrybą dailininkas pagerbtas Šv. Kristoforo statulėle. Taipogi buvo apdovanotas daugelio tarptautinių ekslibriso parodų prizais, medaliais bei premijomis.